

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ι'.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 17 ΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΗ 1912

ΑΡΙΘΜΟΣ 494

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ἡ τιμὴ καὶ τὸ χρῆμα (συνέχεια).

ΤΑΚΗΣ ΜΠΑΡΛΑΣ. Ἀπὸ τοῦς «Παιᾶνες».

ΛΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ. Ἐνας ἄθροπος.

ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ. Μοίρασμα κτλ.

» » Οἱ σύμμαχοί μας,

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ. Δέηση.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.

ΔΕΗΣΗ

Πνεῦμα τοῦ πόνου, πὺν οἱ θλιμμένοι ἀγῶνες
Σὲ ὑψώσανε στῶν αἰῶνων τοὺς αἰῶνες,
Κ' εὐλόγησες ν' ἀστράψουνε οἱ κορῶνες
Τῶν ἀδυνάτων, ἄστρα.

Πνεῦμα πανάγαθο, ἀπὸ τῆς ἀβύσσου
Τοῦ Δίκαιου πὺν χαράζει ἡ δυνάμη σου
Κι' ὡς τρικυμιὰ ἀνοιξιάντικη ἡ ὁρμή σου
Βροντάει στὰ κάστρα.

Κύριε, πὺν ἐφύσηξες στοῦ ὀχτροῦ τὰ μάτια
Ἀφίονι, νὰ χαθῇ στὰ μονοπάτια
Τῆς δικαιοσύνης σου καὶ τὰ πικρία
Τοῦ ῥριξες γάτου.

Κ' εἶδες ἡ γῆ τὴ Δόξα ν' ἀναδίνη
Τοῦ ἀγῶνα σου ἱερὴ καὶ τὴ γαλήνη
Μᾶς χάριες, ἡ ἀγνὴ θωριὰ πὺν χύνει
Τοῦ ἁγίου θανάτου.

Ἄκου, τοὺς λαούς, πὺν βοᾷν σὰν τὰ μελίσσια
Καὶ πνίγουνε στὸν ὕμνο σου τὴ λύσσα
Τοῦ ὀχτροῦ κ' εἰν' οἱ δέησές τους κυπαρίσσια
Στὴ θεία τους θλίψη.

Ἄκου πῶς βέγγουν γιορτερὰ οἱ καμπάνες,
Ἄκου πῶς χύνονται βαθιοὶ οἱ παιᾶνες.
Ἄκου πῶς κλαῖν καὶ σ' εὐλογᾷνε οἱ μάννες,
Ἄκου ἅπ' τὰ ὕψη.

Ἄκου ἅπ' τὸν Ἄθω ἄκου ἅπ' τὸν Ὀλυμπο, ἄκου
Ἄπ' τὰ κορφοβούνια κι' ἅπ' τοῦ λάκκου
Τὰ βύθη, ἀπὸ τὸ σκοῦσμα τοῦ κοράκου
Πὺν τρώει ψοφίμι.

Ἄκου ἅπ' τὰ πέλαα, πὺν βαθιὰ ἀνασαίνουν
Τὰ νέα νησιὰ πὺν ἅπ' τὸ σεισμό σου βγαίνουν
Καὶ στὰ καράβια σου τὴ Δόξα δένουν
Πλώρα καὶ πρύμη,

Ἀπὸ τὴ Σαμοθράκη σου, πὺν ἡ Νίκη
Ρίχνει κραυγὴ καὶ ἄχῳ στὴ Σαλονίκη
Κ' ἔχ' ἡ βοή της τὴν ἱερὴ σου φρίκη,
Τοῦ Δίκαιου μάννα,

Ἄκου κ' εὐλόγα· ὡς στάχια γύραμε ὅλοι
Στὸ μεγάλο, ἄξαφνὸ σου δροσοβόλι·
Καταίβα, Δίκαιε, σάλεψε στὴν Πόλη·
Κάμε ν' ἀκούσουμε ν' ἀκούσουμε ὅλοι
Καὶ τῆς Ἀγιά-Σοφιάς σου τὴν καμπάνα!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ΜΟΙΡΑΣΜΑ ΚΛΠ.

Πῶς θὰ μοιραστοῦνε τὰ ξεσκαλωμένα μέρη;
Ὑποθέτω πῶς πρὶν κηρύξουν τὸν πόλεμο τὰ
Βαλκανικὰ κράτη, εἶχαν συμφωνήσει γιὰ τὴν τύχη
τῶν χωρῶν πὺν θὰ κυρίευαν, τοῦλάχιστο κατὰ τὰ
τρία τέταρτα καὶ πῶς γιὰ τὸ ὑπόλοιπο, ἂν ἔμεινε
τέτιο, εἶσανε σίγουρα πῶς δὲ θὰ χαλῶσε ἡ συνεν-
νόησή τους. Ἀλλὴ ὑπόθεση δὲ χωρεῖ. Γιὰ τὸ ζή-
τημα ὅμως αὐτὸ δὲν ἔχουμε καμμιά βέβαιη ἀνα-
κοίνωση. Στὴν «Ἀκρόπολη» εἶδα νὰ γίνεται λό-
γος ὅτι σὲ προηγούμενο φύλλο τῆς εἶχε πληροφο-
ρίες σίγουρες ἀπάνου σ' αὐτό, ἀλλὰ τὸ φύλλο κείνο
ἔτυχε νὰ μὴ τὸ διαβάσω καὶ δὲν ξέρω τί ἔλεγαν οἱ
πληροφορίες αὐτές. Κι' ἄλλοῦ πούθεν δὲν ἀπάν-
τησα τίποτα σχετικὸ ἐξὲν ἀπὸ ὑποθέσεις κ' εὐσε-

δεῖς πέθους τῶν Εὐρωπαίων. Γι' αὐτὸ ἐπιτρέπεται, θαρρῶ, νὰ κάνῃ κανεῖς ἀνεύθυνα σχέδια σὰ γερουσιαστής τοῦ Ζαχαράτου καὶ νὰ μοιράζῃ μόνος του. Κι' αὐτὸ θέλω νὰ κάνω τώρα, δηλ. νὰ πῶ τῇ γνώμῃ μου γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ μοιραστοῦνε οἱ ξαναπαρμένες ἀπ' τὸ βάρβαρο καταχτητὴ χῶρες, μὲ τὴν παρατήρησι, ὅτι ἡ γνώμῃ μου ἀπαλλαγμένη ἀπὸ σωδινισμό καὶ ἀληθινὰ φιλελεύτερη καὶ φιάνθρωπη σκοπὸς τῆς ἔχει νὰ φήσῃ εὐχαριστημένους ὅλους τοὺς συμμάχους καὶ τοὺς κατοίκους τῶν μερῶν ποὺ θὰ μοιραστοῦν, γιὰ νὰ ναι παντοτεινὴ ἡ ἔνωση καὶ ἡ φιλία τους.

Ἐννοεῖται ὅτι, ἀφοῦ ὑποθέτω ὅτι εἶναι συμφωνημένα πιά αὐτὰ τὰ πράγματα, τὸ σχέδιό μου δὲ φιλοδοξεῖ νὰ ὁδηγήσῃ τοὺς ὑπεύθυνους κυβερνήτες, μόνον γίνεται ἔτσι ἀπὸ κάποια περιέργεια ἴσως ὅχι ἀπὸ περιέργεια, ἀλλὰ ἀπὸ ἄλλο αἶτιον —, γιὰ νὰ δῶ κατὰ πόσον ἡ γνώμῃ μου, ποὺ πιστεύω θὰντιπροσωπεύῃ τὴν διάθεσιν τῶν φιλελεύτερων καὶ νεωτεριστῶν Ἑλλήνων ὀρεκτικὰ μὲ τὸ μοῖρσμα τῶν λεγόμενων χωρῶν, θὰ βρεθῇ σύμφωνη μὲ τὰ τελειωμένα πράγματα. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ γίνεται λόγος ἀπὸ τίς στήλες τοῦ «Νουμά» γιὰ τὴν μοιρασὴν τῶν χωρῶν αὐτῶν, ἀλλὰ πρῶτα μιλούσαμε μὲ τίς γενικὲς ἐκφράσεις Νότια καὶ Βορεινὴ Μακεδονία, Νότια Θράκη κλπ. Τώρα θάμαστε πὺς ἀκριβολόγοι ἀψηφῶντας καὶ τὸν κίνδυνον νὰ χαρακτηρίστομε γερουσιαστὲς τοῦ Ζαχαράτου.

Λοιπόν, ἂν εἶτανε στὸ χέρι μου, ἐγὼ θὰ μοιράζα ὡς ἐξῆς: Στὴν Ἑλλάδα—ἀρχίζω ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, γιὰτὶ πρῶτα ὁ παπᾶς βλογαῖ τὰ γένεια του—θὰ δινὰ σύνορα βορεινὰ τῇ γραμμῇ ἀπὸ τίς ἐκβολὲς τῆς Βοϊούσας στὴ Μοσχόπολη καὶ ἀπὸ κεῖ στὸ βορεινὸ μέρος τῆς Πρέσπας καὶ στὸ Μοναστήρι, μέσα κι' αὐτό. Ἀπ' τὸ Μοναστήρι στὰ Βοδενὰ (μαζὶ κι' αὐτὰ) κι' ἀπὸ κεῖ ἴσια γραμμὴ στὴς Σέρρες. Ἀπ' τίς Σέρρες στὴ Δράμα μὲ τὴ γραμμὴ τοῦ σιδηρόδρομου, κ' ἔπειτα ἴσια γραμμὴ ὡς τὸ Νέστο κ' ὕστερα τὸ ρέμα τοῦ Νέστου ὡς τίς ἐκβολὲς του. Αὐτὰ στὴ Μακεδονία καὶ Ἡπειρο. Στὴ Θράκη (ὑποθέτω πῶς ξεκουμπίζεται ὁ Τοῦρκος ὅλως διόλου ἀπ' τὴν Εὐρώπῃ) θὰ δινὰ ὅλο τὸ νότιον μέρος μὲ σύνορον ἀπὸ τίς ἐκβολὲς τῆς Μαρίτσας γραμμὴ τὸ ρέμα τῆς ὡς τὸ Διδυμότειχο κ' ἔπειτα τὴ γραμμὴ τοῦ σιδηρόδρομου ὡς τὸ Λουλέ-Βουργάς, κι' ἀπὸ κεῖ ἴσια γραμμὴ ὡς τὴ Βιζύη καὶ τὴ Μήδεια στὴ Μαύρην θάλασσα.

Ἔτσι ἡ Πόλη μένει στὴν Ἑλλάδα. Ἄν αὐτὸ εἶναι ἐντελὲς ἀδύνατον, ἀραγε θάταν γελοῖα ἡ πρότασις νὰ δεχτοῦμε νὰ γίνῃ δῖεθον τὸ ἓνα μόνον μέρος τῆς Πόλης, τὸ ἀνατολικό, μὲ μιὰ μικρὴ περιοχὴ

ὡς τὸ Γιλδίζ, καὶ νὰ ρεστοῦμ' ἐμεῖς μόνον στὴν ἀρχαία Πόλη, τὴ σημερινὴ Σταμπούλ, ὅπου κατοικοῦν σχεδὸν μόνον Τοῦρκοι κ' Ἕλληνες καὶ ὅπου ἔξω ἀπὸ τὰ Τζαμιά καὶ ἄλλα πολὺ λίγα χτίρια ὅλες οἱ ἄλλες οἰκοδομὲς δὲν ἀξίζουν μεγάλα πράγματα καὶ ἂν θένε οἱ Τοῦρκοι, παίρνουν τὴν ἀποζημίωσίν τους καὶ μᾶς ἀδειάζουν τὴ γωνιά· θάταν γελοῖο τοῦτο, ἂν αὐτὸ τοῦλάχιστον εἶναι κατορθωτό;

Στὴ Βουργαρία θὰ δινὰ ὅλο τὸ πᾶν ἀπ' τὴν Ἑλλήν. γραμμὴ μέρος τῆς Θράκης μὲ ὅλη τὴν παραλία ποὺ μένει στὸ Αἶγαλο ἀπ' τὴ Μαρίτσα ὡς τὸ Νέστο ποταμό, καὶ στὴ Μακεδονία τὸ βορεινὸ μέρος ποὺ μένει, ἅμα πάρουμε τὴ γραμμὴ τοῦ σιδηρόδρομου ὡς τίς Σέρρες, καὶ ἀπὸ κεῖ τὴν Ἑλλήν. γραμμὴ ποὺ εἶπαμε ὡς τὸν Ἀξιό, κ' ἔπειτα δυτικὰ σύνορα τὸ ρέμα τοῦ Ἀξιοῦ ὡς πᾶν ἀπ' τὴ Δοϊράνη κ' ὕστερα γραμμὴ στὴ Σιτρώμιτσα καὶ στὰ Κότσανα, κι' ἀπ' τὰ Κότσανα κάθετῃ γραμμὴ στὰ παλιὰ σύνορα.

Τῆς Σερβίας τὰ νότια καὶ ἀνατολικά σύνορα ὁρίζονται μ' αὐτὰ ποὺ εἶπαμε. Δυτικὰ καὶ νοτιοδυτικὰ σύνορα στὴ Σερβία καὶ στὸ Μαυροβούνι (ποὺ καλὰ θάκαναν νὰ ἐνωθοῦν ἀπὸ τώρα) θὰ δινὰ τὴ δυτικὴ ἄκρῃ τῆς λίμνης τῆς Ἀχρίδας, καὶ ἀπὸ κεῖ ἴσια γραμμὴ ὡς τὴν Πρεσρένη, μένοντες ἔξω ἡ πόλη, κ' ἔπειτα ἀπ' τὴν Πρεσρένη δυτικὰ καὶ νότια τὸ ρέμα τοῦ Δρίλωνα ὡς τὴ Σκόδρα, καὶ ἀπὸ κεῖ πρὸς τὰ κάτω ὡς τὸ μικρὸ κόλπο, ποὺ εἶναι στὴν ἴδια γραμμὴ μὲ τὸ Ἀλέσιο καὶ ὅπου μπορεῖ νὰ γίνῃ, μοῦ φαίνεται, καλὴ σκάλα πὺς κάτω ἀπ' τὴ Μέδουα. Καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ καὶ τὸ Νόδι-Παζάρ, ἐννοεῖται.

Ἔτσι μένει μιὰ Ἀλβανία ἀρκετὰ εὐρύχωρη, περιέχοντας Βεράτι, Δίβρα καὶ Πρεσρένη, καὶ εἴτε γίνεταί ἀμέσως ἀνεξάρτητῃ εἴτε στὴν ἀρχὴ μπαίνει κάτω ἀπὸ κοινὴ διοίκησιν τῶν συμμάχων, ὡς ποὺ νὰ φρονιμέψουν οἱ κύριοι Ἀρβανίτες.

Μὲ τὸ μοῖρσμα τοῦτο μένουνε λίγοι Τουρκαρβανίτες καὶ λιγώτεροι Ἑλληνοβούργαροι στὴν Ἑλλάδα, μένουνε καὶ ὅχι λίγοι Ἕλληνες στὴ Βουργαρία, γιὰτὶ στίς Σαράντα Ἑκκλησίαις κ' ἓνα γύρο, στὴν Ἀδριανούπολη, στὴν Ἐάνθη κλπ. εἶναι ἀρκετοὶ Ἕλλην. πληθυσμός. Μένουνε καὶ στοὺς Σέρβους καὶ Μαυροβουνιώτες κάμποσοι Τουρκαρβανίτες. Μοῦ φαίνεται καλὸ νὰ συμφωνηθῇ, οἱ Ἕλληνες τῆς Βουργαρίας νὰναγνωριστοῦν πολῖτες τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους, κ' οἱ Ἑλληνοβούργαροι ποὺ μένουν στὴν Ἑλλάδα, ἂν τὸ προτιμοῦν, νὰ γίνων πολῖτες τῆς Βουλγαρίας, ἐπίσης κ' οἱ Τουρκαρβανίτες στὴν Ἑλλάδα καὶ Σερβία νὰναγνωριστοῦν πολῖτες τῆς Ἀρβανιτίας, ἂν θὰ γίνῃ τέτιον κράτος. Ἔτσι

λείπουν μιὰ καὶ καλὴ οἱ ἀφορμὲς γιὰ διχόνοιες.

Τέτιο τὸ σχέδιό μας. Φτειάνουμε, δηλ. μ.ὰ Βουργαρία, ποὺ πρέπει νὰ μένη εὐχαριστημένη. Ἄν ἔμεινε εὐχαριστημένη μὲ δίχως τὴν παραλλία ποὺ τῆς δώσαμε στὸ Αἰγαῖο, ἀκόμη καλύτερα γιὰ μᾶς, γιὰ νᾶχη συνέχεια ἢ Ἑλλην. Μακεδονία μὲ τὴν Ἑλλην. Θράκη, ἀλλὰ δυσκολοπίστευτο. Κι ὅχι μόνο τὰ μεγαλύτερα κομμάτια. παίρνει ἡ Βουργαρία, ἀλλὰ καὶ τὰ παχύτερα, δηλ. τὰ πεδινώτερα. Δὲν πολυζηλεύουμε ὅμως, ἀφοῦ σκοπός μας εἶναι ἡ στενότερη Ὀμοσπονδιακὴ ἔνωση τῶν βαλκανικῶν.

Τελειόνοντας εὐχουμαι μὲ τὴ μοιρασιά ποὺ συμφωνήθηκε νὰ μείνουν πιὸ εὐχαριστημένοι ὅλοι οἱ σύμμαχοι παρ' ὅσο θᾶμεναν, ἂν ἔμπαιναν σὲ πράξη τὰ πάρα πάνου. Μόνο θέλω νὰ προστέσω ὅτι οἱ σύμμαχοι, ὅπως τὸ παρατήρησε κ' ἓνας ἀνταποκριτὴς τῆς «Ἀκρόπολης», χρέος ἔχουν στὴ συνθήκη ποὺ θὰ κάνουν μὲ τὸν Τοῦρκο νὰ νοιαστοῦν καὶ γιὰ τοὺς Ἑλληνας τῆς Μικρῆς Ἀσίας καὶ γιὰ τοὺς σκλαβόψυχους ἀκόμη Ἀρμένιδες, καὶ ὅχι μόνο, ὅπως ἔλεγε ὁ ἀνταποκριτὴς, νὰ ζητήσουν νὰ κανονιστῇ δίκαια ἢ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία τους ἀλλὰ καὶ οἱ οἰκονομικὲς ὑποχρεώσεις τους νὰ κανονιστοῦν δίκαια, γιατί οἱ Τοῦρκοι καὶ γδαρμένους ὅπως εἶναι τώρα θὰ κοιτάξουν νὰ τοὺς ἀπογδάρουν ὕστερ' ἀπὸ τὶς συμφορὲς ποὺ ἔπαθαν, ποὺ δὲν εἶναι λιγώτερο οἰκονομικὲς παρὰ πολεμικὲς. Ἀκόμη, ἂν μποροῦν νὰ τὸ καταφέρουν, πρέπει νὰ κοιτάξουν οἱ σύμμαχοι νὰ μένη ἡ Μικρὴ Ἀσία στὴ δική τους οἰκονομικὴ ἐπιρροή, κι ὅχι στῶν Εὐρωπαίων. Ἡ κάθε Εὐρωπαϊκὴ δύναμη ἔχει τὶς ἀποικίες καὶ τὶς κατακτήσεις της κ' ἐπομένως ἔχει ποῦ νὰ πλῶνῃ τὶς ἀρίστες της. Τὸ ἴδιο πρέπει νὰ γίνῃ καὶ γιὰ τὴ Βαλκανικὴ δύναμη μὲ τὴ Μικρὴ Ἀσία. Αὐτὸ ὅμως ἂς μὴ τὸ φωνάζουμε καὶ πολύ, γιατί δὲ συμφέρει στοὺς μεγάλους λύκους.

27. 10. 912.

ΛΥΔΟΣ ΠΟΛΑΒΡΟΣ

Σὰ νὰ φαίνεται πὼς οἱ σοφοὶ ὅλοι κι ὅλοι οἱ μεγάλοι ποιητάδες σ' ἓνα τέτιο συμπέρασμα φτάνουν — πὼς τὸ αἶνιγμα τῆς ζωῆς δὲν ξεδιαλύνεται γιατί αἶνιγμα δὲν ὑπάρχει. Τὸ αἶνιγμα εἶναι κατασκευὴ δική μας γιατί ἐμεῖς γυρῆβουμε νὰ βροῦμε πάντοτε αἰτίες ξεχνώντας πὼς ἡ ἔννοια τῆς αἰτίας εἶναι τῆς λογικῆς μας εἰδωλό κι ὅχι πραγματικότητα, πὼς ἡ μόνη ἀλήθεια κι ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ζωῆς μας εἶναι νὰ ζοῦμε ὅσο γίνεται πιὸ ζωντανά, πιὸ ἡρωικά, πιὸ δυνατά, πὸ θεληματικά, πὸ μεγάλα. Κ' ἡ ἔνταση θὰ φέρνει τὴν καλιτέρεψη καὶ τὸ ἀνέβασμα τῆς φυλῆς, πιὸ διαλεχτὴ συνείδηση καὶ πιὸ πλατωνόγητη ὁμορφιά.

ΕΡΜΟΝΑΣ

ΕΝΑΣ ΑΘΡΩΠΟΣ

Ἦν ἐξοῦσε ἀνάμεσό μας ὁ Γκαίτε, εἶμαι βέβαιος πὼς ἀπὸ τὰ ἐνέα δέκατα τῶν πατριωτικῶν στίχων ποὺ φαίνονται πρὶς στίλβες τῶν ἐφημερίδων, θὰ προτιμοῦσε τὸ ἔργο τοῦ Ματσούκα, ποὺ μετατόπισε τὰ θοῦρα ἀπὸ τὸ στίχο στὴν ἰδία του τὴ ζωὴ, καὶ τώρα γυρίζει στὰ στρατόπεδα, ἀπὸ τὰ γυρίζει στὶς ἐφημερίδες.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Ὁ Ματσούκας τραγούδησε μὲ τὸ τοιφεζί. Ἀκολουθώντας τὸ στρατὸ τοῦ Διαδόχου ἀπὸ τὴ Λάρισα ἴσαμε τὴ Σαλονίκη, δὲν κατάφερε, λέει, νὰ γτειάξει τὴν ὄνειρεμένη χρυσὴ κορνίζα στὴ ζωὴ του, μὲ τὸ θάνατο. Πολέμησε μὰ δὲ σκοτώθηκε. Κι οὔτε πληγώθηκε. Καὶ λυπᾶται κατὰκαρδα γι' αὐτό.

Ὅσοι δὲν τὸν ξέρουν τὸ Ματσούκα, τὰ παίρνουν τὰ λόγια του γιὰ φαίμαρονάδες καὶ χαζογελάνε. Μὰ ὅσοι τὸν ξέρουν, τὸν πιστεύουνε καὶ τονὲ θαμάζουνε. Κάτου ἀπὸ τὸ Ματσούκα τὸ ρήτορα καὶ πολυλογά, κρύβεται ὁ Ματσούκας ὁ ἄθρωπος. Καὶ εἶναι τόσο ὠραῖος καὶ τόσο ἐπιβλητικός, μὲ τὶς σκέψεις του καὶ μὲ τὶς πράξεις του τὶς εὐγενικές, ὁ ἄθρωπος Ματσούκας, ποὺ σβήνει τὸ ρήτορα καὶ τὸν πολυλογά.

Ἀληθινά, καθὼς τὸ λέει, ὁ Ποιητὴς, θούριο ἢ ζωὴ τοῦ Ματσούκα. Θούριο μὰ κ' ἐλεγκία μαζί. Αἰονταρόψυχος μὰ καὶ πονόψυχος. Πρῶτος στὸν πόλεμο μὰ καὶ πρῶτος ὅπου ἡ φωνὴ τῆς Δυστυχίας τὸν καλεῖ. Ἔχει αὐτιά καὶ τὴν ἀκούει καλὰ τὴ φωνὴ αὐτὴ ὁ Ματσούκας. Ἀλτρουϊστὴς ὅσο κανέναν ἄλλος. Καὶ σκορπιοχέρης ὅσο οὔτε ἑκατομμυριοῦχος. Νὰ τὸν ἀκοῦτε νὰ σᾶς δηγᾶται κάτι ἐπεισοδία του στὸ Βόλο καὶ νὰ τρίβετε τὰ μάτια σας. Ἐκατομμυριοῦχο ἔχετε μπροστά σας ἢ τὸν ἀπένταρο καὶ ἀχτήμονα Ματσούκα ;

— Καταξεντέλισες τοὺς ταλλαράδες! τοῦ εἶπα σὲ μιὰ στιγμὴ δικιολογημένου ἐνθουσιασμοῦ.

Κοῦμα ποὺ δὲν κρατᾷ ἡμερολόγιο τῆς ζωῆς του. Ἐνα τεφτέρι ποὺ νὰ σημειώνει ξερὰ ξερὰ τὶς πράξεις του. Τὸ τεφτέρι αὐτὸ θὰν τονὲ δόξαζε μιὰ μέρα περισσότερο κι ἀπὸ τοὺς στίχους του κι ἀπὸ τὰν τιτορπιλικά καὶ ἀπὸ τὰ κανόνια ποὺ πρῶσφερε μὲ τὸ τραγούδι του στὴν πατρίδα.

Νά, λίγες ἀραδοῦλες ἀπὸ τὸ τεφτέρι αὐτὸ τὸ ἀνύπαρχτο :

Βόλος 4, λ. χάρη, τοῦ Ὀχτώβρη. Σημερώματα